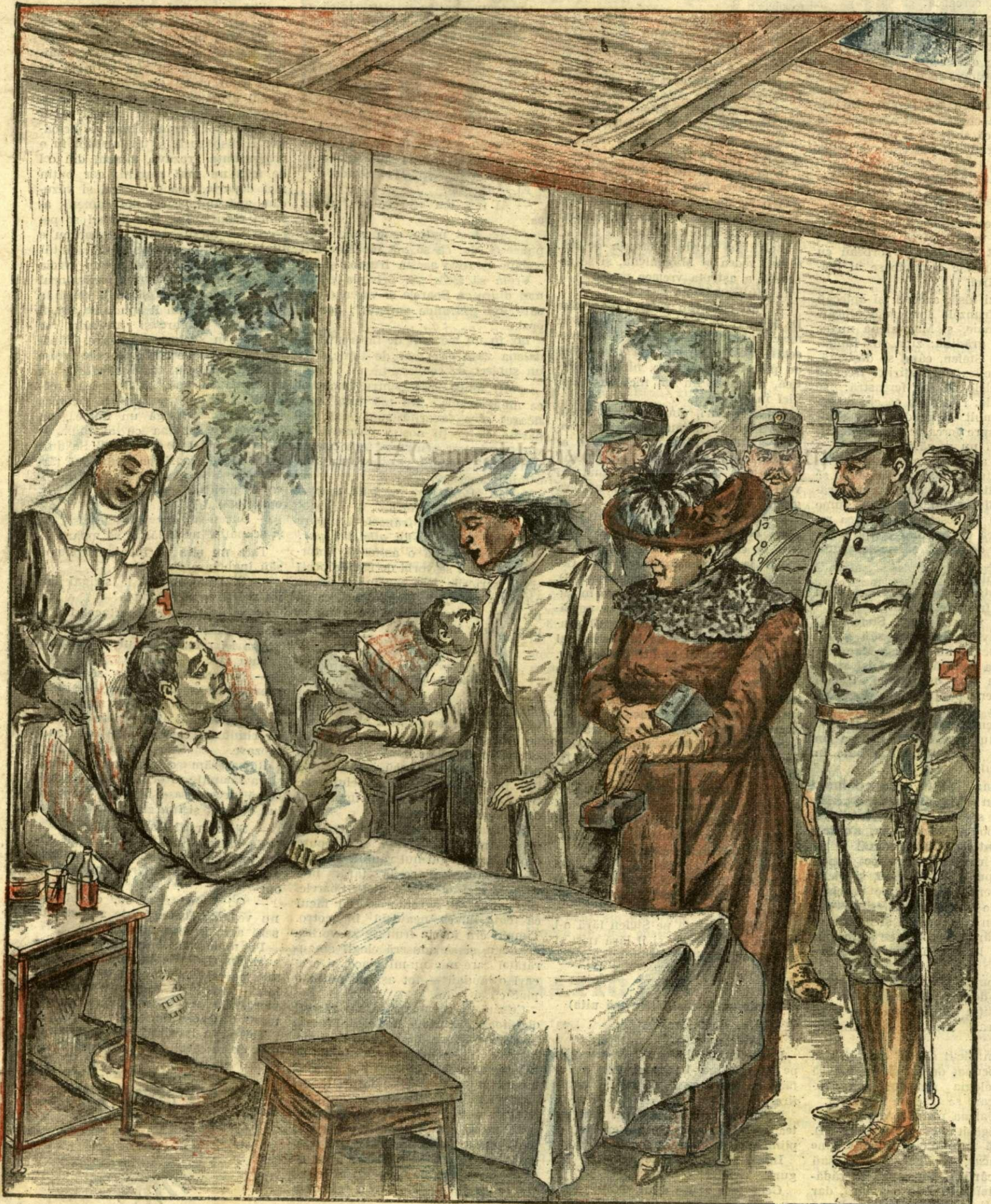

UNIVERSUL LITERAR

<p>ABONAMENTUL LEI 2,60 ANUAL Abonamentele se fac numai pe un an.</p>	<p>COLABORATORII ACESTUI NUMĂR Mestugean, Victor Eftimiu, Al. T. Stamatiad, I. Dragoslav, V. Anestin, Emil Maur, L. Hescu, V. Demetrius, V. Albert, etc.</p>	<p>ANUNCIURI Linia pe pagina 7 și 8 — BANI 20 —</p>
--	---	--

A. S. R. Principesa Maria vizitând spitalul de holerei din Zimnicea

SUBTEI

— Roma, de Alphonse Karr —

— URMARE —

Ea mi-o va da; o femeie este o zită binefăcătoare, un inger, o putere între Dumnezeu și ființă pentru a ridica sufletul omului la bucuriile Cerului, pe care singur nu le-ar putea atinge; iubirea ei este Soarele sufletului; ea dă viața și puterea; ea scambiază cu adierea care aduce navigatorului parfumul florilor din patria sa. Dumnezeu a voit să împartă omenului fericirea care și-a rezervat, și femeia este aceea care îl scutește ca o mamă cerească.

Stefen respira din tot sufletul; era iubirea și în aerul din jurul său, și se simțea trăind din deliciu; impresia pe care o resimțea era din acelea, și mai suave încă, din acelea pe care o simte cineva, în vârful unui munte, când cu tot peptul înghiți aerul acela curat, când aproape de Cer, simți că sufletul și mintea îți se umple de gânduri puternice și generoase.

O! cu câtă nerăbdare aștepta momentul de a revedea pe Magdalena! I se părea că sufletele lor amănândouă, se recunoscuseră ca doi copii din aceeași țară, cari se regăseau pe un pământ depărtat, și sorbeau cu lăcomie sunetele armonioase al limbagiului țării.

A doua zi însă, arborii își apiecau întristați frunzele lor crude, încărcate de ploaie, și Magdalena nu se scobori în grădina: ziua fu lungă. A doua zi, Stefen, când se deșteptă, văzu un reflex trandafiriu trecând prin perdelele de la ferestra: se sculă repede; i se păru că era așteptat; șezu mult în grădina, cu ochii țintiți în spre ferestra Magdalenei, dar nimeni nu se zări.

Trecuse aproape toată ziua, Stefen nu putu să mai răde mult, se duse și bătu la D. Müller; abia răsufla, ar fi dat nu știu ce pe lume ca să nu i se deschidă ușa prea repede; simțea că nu mai poate vorbi. Genevieva deschise, și numai putu de bucurie.

— D. Müller?

— Așteptați, zise Genevieva și îl lăsă în sufragerie.

Când se văzu singur, Stefen își plimbă privirea în jurul său și recunoscuse locul unde șezuse Magdalena în seara trecută, și apoi își ațintă urechea în spre ușa odăii tinerei fete; ușa era pe jumătate deschisă, ea nu era acolo. El înaintă și, cu inima svâcnind cu furie, intră în odăie; patul era desfăcut, pe un scaun era un capod, și o baie în fața patului.

Magdalena înainte de a eși luase baie. Stefen își perdu capul. Ea, zise el, ea s'a sculat în ape asta! Al cum nu pot și eu ca apa, s'o îmbrățșez înstregă dimi'odată!

O urmă umedă făcuse pe capod forma corpului Magdalenei, și picioarele ei erau desinate pe parchet, acolo unde și le pusesse eșind din baie. Stefen luă capodul și îl strânse la pept, sărutându-l, și se aruncă în genunchi, lipindu-și gura pe scânduri.

Auzi sgomot, și reintră în sufragerie, unde deschise ferestra ca să respire. Puțin după aceea veni și D. Müller; erau singuri. Se strănseră de mână.

Te-am făcut să mă aștepti, zise el, n'am ocupat de azi dimineață, să caui etimologia numelui *Tannenculus*, prin care se traduce broșchița.

— Și Magdalena nu mai venea.

— Am găsit mai întâi, zise D. Müller, că terminarea *nuculus* vine de la *nucis*, cărligat, înădit, sau *nuculus*, cărliga, din cauză că rădăcina acestei flori este o ghiară, dar restul să îl la dracu! Trebuie să mă ajuti în cercetările mele. (Stefen simți cu o mișcare de bucurie că era stabilit în casă pentru câteva ce-

suri) și îmi voi face plăcere ca să îți masa cu mine.

Stefen se grăbi să primească. În acest moment auzi pași de femeie; inima îi bătu și ochii i se ațintiră în spre ușă: era Genevieva. D. Müller îl conduse în cabinetul său.

Acolo erau așezate în ordine toate cărțile vechi, encyclopediile, dicționarele; mai multe erau deschise pe jos, și pe masă, astfel că era cu neputință să mergi cu să nu calci peste ele.

După ce se așezară, D. Müller tot răsfoind, urma a vorbi:

— Am găsit de mult, etimologia *anemone* a cărei broșchiță este o varietate. *Anemone* a fost adusă din Iudu, sunt vre-o sută trezeci de ani, de D. Bachelier, faimosul florar francez: Persanii îi zic *laleh goubi* (lalea de munte); Arabii o numesc: *Shacik* (floare tăiată).

În acest moment D. Müller, închizând o carte, făcu așa sgomot în căt Stefen își aruncă ochii în spre ușă.

— Nu te teme, zise Müller, nimeni nu intră în cabinetul meu.

Stefen își perdu speranța de tot, a mai vedea pe Magdalena, și se resemnă a aștepta vremea mesei.

D. Müller răstoia urechi.

— Vezi cum îmi petrec viața, zise D. Müller, în cabinetul și grădina mea. Cultiv plantele mele și fac cercetări științifice; nu mă ocup nici de plăceri egomotoase, nici de politică, de aceea nu am nici dușmani, nici invidioși.

Doi ceasuri, doi ceasuri nebulne pentru sărmanul imbecil, trecură astfel, fără ca D. Müller să ajungă la un capăt cu etimologia cuvântului *Tannenculus*. De două ori veni Genevieva să spună că masa era gata.

De două ori Stefen se sculă; de două ori D. Müller răspunde: „Nu-mai de cât”, și tot nu se mișcă.

Dar la a treia invitare, când Genevieva spuse că se răcește supă, D. Müller deschise ușa și trecură în sufragerie, după ce spre marea neplăcere a lui Stefen, se mai opriră pentru a vedea portretele lui Luliné, al lui Tournefort și al lui Hoffpenger. În sfârșit se așezară la masă; nu erau de cât două tacâmuri. Sărmanul băiat simțea în dină un gol dureros, și nu cotea a face nici o observație, de teamă să nu-și trădeze emoția. Numai după supă, pe când Genevieva schimbă lafuriile, D. Müller zise:

— Fără D-ta azi îi mâncat singur, trist; Magdalena a plecat azi dimineață să vadă una din prietenele ei, și nu se va reîntoarce de cât târziu.

Capul lui Stefen căzu pe pept.

După masă, cei doi comenseni, se scoborâră în grădina. Puțin după aceea, Genevieva strigă de la ferestra că d-ra s'a întors.

D. Müller salută pe Stefen fără a-l angaja să-l urmeze, și îl lăsă trist și singur în grădina.

XIII.

Vergiss-mein-nicht (Nu mă uita)

Un, două, trei
Aide, ghicil!

Într-o bună dimineață Stefen găsi pe Magdalena în grădina. Ea se făcu că nu îl vede, ca să își vie în fire.

De câteva zile, Stefen nu mai putea sta în casă; pleca departe, se plimba, și se întorcea foarte târziu.

Într-o zi se întoarse prins de friguri.

Genevieva spuse d-lui Müller, care se duse să îl vadă. Vorbiră câteva împănii, și când D. Müller se ridică să plece, Stefen luă de la capul său, un buchet de „nu mă uita”.

— Dă, te rog, acest buchet, d-rei Magdalenei; Pan' cules pentru dânsa. Și D. Müller îi făcu comisionul.

Stefen nu eși din casă două zile; vroia să se scobore în grădina, dar nu îl ținea picioarele.

Cât timp șezu închis, făcu proiecte și luă o hotărâre. Această hotărâre era de a-și declara iubirea Magdalenei, pe dată ce i se va ivi ocazia favorabilă.

Cu această dispoziție se scobori în grădina, unde găsi pe Magdalena, după cum am spus. Înaintă în spre ea, foarte ezis, și o salută. Magdalena îl întoarse salutul dând din cap; apoi amândoi își lăsară ochii în jos, și trecu câteva timp fără ca nici unul să vrea să a înrepe.

Cu toate acestea Stefen ridică ochii, se uită la Magdalena, care era foarte frumoasă în rochia ei albă.

Simți că după o tăcere așa de lungă nu putea începe conversația cu: „Ce mai faci?” Făcu o sforțare ca un om care închide ochii pentru a săi o groapă adâncă și deschise gura pentru a-i zice: „Magdaleno...” Dar emoția era așa, în căt nu îi eșea vocea. Atunci începu Magdalena:

— Tot peșd ești, D-le Stefen.

El se înclină.

— Ai fost dar rău bolnav? urmă ea.

— Am fost puțin cam rău, răspunde el; dar ca să mă fac bine îmi trebuie Scartă acestă frumos și...

Vroia să zică: „Și privirea d-tale mai dulce ca Soarele și vocea d-tale care îmi pătrunde sufletul”; dar se opri.

Iar fu un moment de tăcere. Magdalena care era mai de lume, luă un subiect de conversație.

— Îți mulțumesc pentru buchetul ce mi-ai trimis. „Nu mă uita” este floarea mea favorită sunt însă supărată că poeziile noastre germani mă vorbese de cât pentru a face câteva spirite seci: singur Goethe care face o mică descriere.

„Nu mă uita, floare mică de azur

Amența apelor solitare

Mi-e drag să văd frunzele-ți ușoare

Și-a tale petale de-un albastru pur!

Conversația luă o astfel de întorsătură că nu se vorbi de cât de poezi și de scrierile lor; Stefen se decise a-i scrie mai bine, Magdalenei, ca să n'o facă să roșească, și s'o pună în prea mare încercătură în fața lui.

XIV.

Suzana Magdalenei.

Sunt patru zile, de când credem că te îmbrățșez, draga mea Magdaleno; ne dusesem, mama, tata și ca mine, să face o vizită de două zile la niște prieteni ai tatălui meu cari stau la trei poște departe de orașelul nostru. Dar un accident ne-a împiedicat de a veni să te vedem.

Trebuia să plecăm în ora două; ca să ne trecă dimineața, se propuse o plimbare pe țărnul râului. Tu știi, că mie nu-mi place la țară, nici vântul, nici oboseala, nici Soarele, nici pământul sgrontoros. Dar făcu ca toată lumea, neavând în cotro. Timpul era foarte frumos; se vorbea de toate, și se aduseră elogii singurătății care mie nu-mi place, și acci cari o lăudau — tot așa de puțin o plac ca și mine.

Ce zici tu, scumpa mea, nu găsești oboitoare, această manie funestă plăcerilor altora, pe cari mai oame-ni o au de a schimba în idilă, de a prevesti o fericire cari i-ar face să moară de urât, și de a lăuda la orice cuvânt, virtuțile acestor bunți țărani pe cari abia îl salută de teamă de a nu se compromite, și de a zice încă, după poezii-elegiaci: „O! cum ași vrea să trăiesc la țară, liber de orice ambiție și de orice griji!” când nimic nu îl împiedică de a trăi cum le-ar place!

Indurată cu toate astea, această plictisală eu resunarea disperării, și de altfel eram preocupată de vi-

zita pe care trebuia să și-o facem

De odată un sgomot ne făcu să ne întoarcem; mai multe persoane de partea cealaltă a țărnelui strigau și chemau în ajutor; semnele lor și mișcările ne făcuseră să privim în apă.

Grozăvie! un om se sbătea cu moartea; câte odată eșea la suprafața apei, și vocea lui stinsă făcea sforțări zadarnice pentru a chema, și nu producea de cât un urlet urât; ochii îi eșise din cap; fața i se învânteșe și brațele eșeau din apă, pentru a apuca ceva, de care să se prindă, un sprjin! Nimic, nu găsea nimic! și cu toate sforțările-i disperate, dispărea.

De două ori îl văzurăm revenind astfel; la a treia oară, apăru numai o clipă, și nu mai reveni.

În acel moment, un om care se găsea bine în fața noastră, de partea cealaltă a apei, își desbracă hainele, se aruncă în rău și înotă în spre locul unde dispărea inecatul. Noi îl urmăream din ochi, cu inima strânsă de frică; el își afundă capul în apă, apoi corpul: chiar și picioarele îi dispărură, și un moment fu o nesiguranță grozavă, nimeni din cei de față nu mai respira; dar puțin mai departe, apa se mișcă, și văzurăm apărând pe cei doi oameni; atunci răsuflarăm. Dar atunci se petrecu un lucru grozav; se începu o luptă între ei, nebană. Cel dintâi care dispăruse, furios, neban, vroia să iasă din apă întreg; salvatorul său vroia să îl ție și să îl ducă la mal; dar nebanul îl apucă de gât, îl prinse de picioare și amândoi se abătură în strânsori grozave. Tânărul era târât de acela pe care vroise să îl scape. Cu toate sforțările se scufunda în apă, și îl vedeai scufundându-și capul pentru a respira lung; chemă, strigă un nume... un nume care sunăna cu al tău... și apa îi înghiți pe amândoi! Se auzi un țipăt de groază pe amândouă țărnelile; eu mă zăpăciseam; mă arunca la picărele tatei, și în fața prietenului său:

— Duceți-vă, duceți-vă, le zise eu, și scăpați-vă nu îi lăsați să moară.

Tata nu știa să înțele; prietenul său îngheteșe de frică.

— O! Dumnezeu! le strigău iar, nu vedeți ce se întâmplă?

O! Magdaleno! ce spectacol îngrozitor!

Apa își reluase cursul ei liniștit.

Tata zise:

— Nenorocitul trebuie să sufere grozav; cunosc un om care era să se încece, și care căuta să își zdrobească capul în fundul apei pentru a sfârși cu chinurile cari se zice că sunt grozave.

Rămaserăm câteva minute muți și ca țâmpiiți, cu ochii țintiți pe apă. După vre-o șase minute, tata mă luă de braț și îmi zise:

— S'a sfârșit! Haidem!

S'a sfârșit! nu puteam să-mi să-mi închipuri că D-zeu avea să lase să moară și să sufere acel sărman om.

— O! D-zeu! zise eu, dar D-zeu nu vede?... Toate aceste se petrecuseră abia în zece minute.

Pe mine mă luă. De odată se auzi un țipăt de la lumea care se afla pe celaltă țară; eu mă întorsei într-o fugă la... speranța mă înviora. Un om apare galben ca un mort. Care era din doi?

Toți erau îngrijați? Se scăpase el care de inecatul care îl prinsese?

A se citi urmarea în „Universul Literar” ce va apăra Duminică viitoare.

Ecourile săptămânei

Pe zi ce trece, se lipeşesc tot mai mult chestiunile referitoare la peripețiile prin care a trecut armata noastră pe câmpiile Bulgariei.

S'a constatat cu prisosință că atât serviciul de intendență cât și serviciul medical erau absolut insuficienți spre a corespunde cererilor unei campanii, mai ales pe timp de epidemie.

Conducătorii oștirii au primit olecție mare de care, de sigur, se vor folosi pentru viitor.

Soldatii noștri au avut de suferit enorm de pe urma insuficienței acestor servicii. S'au înregistrat aproape două mii de morți. Mulți au murit cu zile din cauza lipsei de îngrijire.

Și dacă mortalitatea n'a fost și mai mare, aceasta se datorează rezistenței soldatului român, care a dovedit încă odată că e capabil să facă marșuri forțate de sute de kilometri, nemâncat, nebăut și negrijit și totuși să nu piară.

S'au mai limpezit și chestia brutalității suferite de trupe din partea oștirilor. Maltratarea acestora n'au fost de căi partiale și foarte limitate. Aceasta se dovedește și prin sutele de scrisori de mulțumire primite de ziare, la adresa diferiților ofițeri, cari au îngrijit de trupe în mod părintesc.

Unii au răspândit chiar niște slăvi cu adevărat monstruoase.

S'a vorbit de soldați îngropați de vii. Ei bine, toți acei cari răspândesc asemenea slăvi, luați de scurt, declară că n'au fost martorii oculari ai grozăviilor ce poartese, dar că au auzit și ei de la alții.

Totule acestea denotă că de puțină bază trebuie să se puie pe slăvile senzationale și dureroase răspândite de unele persoane cu imaginația bolnavicioasă.

În campania actuală au dat dovadă de mult eroism doamnele din „Crucea Roșie”.

Aceste doamne plâpânde, obicinuite cu un trai liniștit, nu s'au codit, în un moment dat, să-și lase somptuoasele lor palate spre a se duce prin lazaretele holericilor.

Spectrul holerei n'a speriat pe femeile române devotate „Crucei Roșii”. Pilda cea mai frumoasă au dat-o însăși doamnele Irina Câmpineanu și Ecaterina Cantacuzino.

Eroismul acesta al doamnelor de la „Crucea Roșie” e mai presus de orice laudă. Doamnele române, cu pilejul campaniei în Bulgaria, au bine meritat de la patrie.

Și de aceea, s'a și formulat o propunere de a da Maria C. Avion, pentru ridicarea unui monument în cinstea femeii române.

Monumentul acesta va immortaliza în primul rând pe Regina Elisabeta, care încă din 1877 a inspirat tuturor femeilor înaltul simț al devotamentului către țară și armata ei. Alături de iubita Sverevă va figura de sigur și Prințesa Maria, care nu a dată, ei de zece ori a vizitat lazaretele de holerică, suprazeghând în persoană ajutoarele date și însușind și pe bolnavi și pe îngrijitor.

De sigur, devotamentul nelămurit arătat de femeile române în opera de combatere a holerei în rândurile armatei, e una din părțile cele mai îmbucurătoare ale campaniei actuale.

Mestegan.

Serbările militare pentru triumful României în Balcani

Foto-Splend d. N. Buzlugan, București.

Instanțanță luat la serbarea de la Domnești a batalionului de căi ferate, de sub comanda d-lui colonel I. Maeri, dată în ziua de 24 August.

In luna Ramazanului

de Victor Eftimiu

Era într-o seară din luna ramazanului. Eram așezat în jurul unei mese, vreo 12 sau 14 oaspeți: patru din ei abia se cunoșteau. Orice musulman are dreptul să vină la masa unui musulman. Ușa e deschisă. Într-o vreme. Nimeni nu-l întreabă cine e, de unde vine sau unde se duce.

Un cerșetor bătrân intră și se așază lângă mine și nu se miră nimeni. Pe masă se perindeau tot felul de mâncări: chibap și tocană aurile cu grăsimi de berbec, dulceturi, salată, caviar, iaurt, brânză, miere, pilaf, — într'un amestec ciudat.

— Ce serviciu extraordinar! zisei eu în franceză, crezând că nu voi fi înțeles decât de gazda noastră, un tânăr turc elegant, care voia să ne arate un ospăț turcesc.

— Nu e mai extraordinar, trăs-punse în aceeași limbă cerșetorul de lângă mine) decât să mănânci becajine putrede și șuncă cu gelatină de agrise, printre femei tinere și bătrâne, decoifate până la cingătoare! ... Și bătrânul cerșetor tăcu. Mai târziu, am aflat că bătrânul era Deli-Mehmed, fost secretar de legăție și valia în Asia. Acum era derviş urlător, nebun: era foarte respectat, căci pentru musulmani, nebunia vine din cer...

Bătrânul derviş nu era un om banal. Am căutat să-l cunosc mai de aproape. M'am dus acasă la Deli-Mehmed și m'a primit liniștit. M'arătă un scaunel — și tăcu.

Ceea ce e uimitor în societatea turcă e faptul că nimeni nu e ținut să vorbească. Noi putem spune tot fe-

lul de banalități, fleacuri, răutăți chiar, dar trebuie să spunem ceva. Suntem născuți oratori. Tăcerea e un inconvenient. Pentru turci, tăcerea e de aur.

O femeie bătrână, cu obrazul jumătate acoperit, intră și puse în fața lui, cu mult respect, o marghilea și două cești de cafea. Apoi eși.

— E reaba d-taie?
— A fost înainte. Acum e nevastă-mea. Cea din urmă dintre nevestele mele. Am avut trei neveste. Cea dintâi era stearpă și bolnavă. Dar n'am alungat-o. Am păstrat-o, și în urma staturilor sale mi-am luat alta. Pe urmă alta și alta.

— Așa dar, poligamic?
— Da. E singurul mijloc pe care l'a inventat omul ca să nu-și înșele nevasta. Poligamia mai are un dar, o bine-facere. Mulțumită ei, bărbatul nu se satură prea repede de femeie, nu se deziluzionează, prin obișnuință. — iar femeia tot așa...

Ceea ce îmi spunea Deli-Mehmed cu atâta simplitate, îmi păru ceva foarte cinic. L'am întrebat:

— Atuncia și copilul acestei femei poartă numele d-tale de familie?

— Numele meu de familie? N'avem nume de familie!

— Cum așa? Dar gloria numelui? Așa de pildă, dacă strămoșii voștri ar fi fost la cruciade...

— Pardon!... Ați fost, — dar de partea cealaltă! Ați avut și ei gloria lor, — și au murit cu ea. Urmașii lor au trebuit să-și facă singuri o glorie, dacă au ținut ca numele lor să rămână în istorie... Gloria și greșile sunt ale fiecăruia, personale. Nimica nu mai păstrează amintirea

după moartea noastră... Lasă-mă să-ți citez un proverb al ilustrului meu prieten, fostul mare vizir Ahmed-Veik (Alah să-l aibă în pază!) „Călărețul moare, dar hipodromul rămâne!”

— Cu toate acestea, noblețea este una din bazele societății...

— Aveți prea multe baze!

Am rămas pe gânduri: cuvintele lui Deli-Mehmed mă tulburase adânc. Îmi făcusem o părere definitivă despre turci, și acum auzeam cu totul alte idei: ceea ce mă uimea era faptul că în dosul acestor paradoxe lieărea adevărul. Societatea turcească ține așa de sute de ani, fără nici o prefacere.

Această credință nestrămutată, neturhurată de nici un reformator, care face din ce în ce mai mulți și mai convinși adepți, aceleași instituțiuni, același sistem de guvernământ.

Această dinastie otomană domnește în Europa de peste cinci veacuri și dinastia aceasta era veche chiar în Asia. Câte familii domitoare nu s'au schimbat în Europa, de când au trecut turcii Bosforul.

Gândiți-vă la toate dinastiile cari au pierit în Franța, Italia, Anglia, Spania, România, peste tot...

Numași Turcia are un suveran care să fie de același neam cu poporul său. Celelalte popoare neastămpărate, și-au schimbat necontenit felul de guvernământ, au împrumutat domnitori din alte neamuri.

Turcia a ținut vreme îndelungată și va mai ține încă, numai mulțumită vechilor sisteme...

— Uită, Deli-Mehmed, că tinerețea turcească, înviorată de vântul libertăților occidentale, începe să viseze reforme în Turcia? Uită că ei vor să dea o constituție imperiului Otoman?!

— Îmi vorbești de „Junii Turci”? vorbi Deli-Mehmed

„Ascultă-mă bine și ține minte ce îți spun: în ziua când vor hotări pe Abdul-Hamid să renunțe la puterea sa întreagă, la tradiția vechilor sultan, s'a isprăvit cu noi! Orice clătinare a sistemului de guvernământ va aduce decăderea noastră... Dar Abdul-Hamid știe prea bine ceea ce trebuie să facă.

— Deli-Mehmed, s'ar putea ca tinereții turci să-l răstoarne pe Abdul-Hamid?

— Și ce să facă? Republică? Să pună un sultan de paie? Val ție, sârmană împărăție!

... Dar ce crezi că așteaptă vecinii noștri, creștinii?

Un semn le trebuie, un singur semn că ne am clătinat și atunci, se vor uni, se vor repezi asupra noastră și ne vor stăpâni!

DIN HORATIU

O, scumpul meu prieten nu te trudi zadarnic
Să afli câte zile ne a dăruit destinul
Căci zeii-a-tot puternici te-or pedepsi zadarnic.

Ascultă-mă mai bine:

Chiar dacă-accastă iarnă va fi era de pe urmă,
Fii înțelept, strecoară cu îndemnare vinul.
Nu mai spera în visuri când știi că timpul curge

Intocmai ca o apă

Și viața ne-o îngroapă.

Trăește și profită de fie care clipă
Căci mâine — cine știe — chiar mâine poate moartea
Te va atinge 'n sboruri cu neagra ei aripă.
O, scumpul meu prieten!

Alexandru T. Stamatiad

Dar, nu, zira aceia nu va veni...
Său dacă va veni — zise Deli-Mehmed — ridicând ochii la cer, atunci închidem piecapele! O, Doamne — și dă-mi un loc de odihnă la umbra unui chiparos din Asia de-părtată.

Ași vrea să fi marit de mult... Să n'aud nechezat de cai străini în preajma mea și nici rugăciuni către alt Dumnezeu, sub cerul albastru al Profetului!.."

ANECNOTE CELEBRE

Din viața medicilor

D-rul Chiriac e lovit de un atac de apoplexie. Câți-va colegi de-al lui cheamă în grabă, hotărâsc să i se lase sânge.

Chiriac își recapătă cunoștințele, dar peste câteva minute e cuprins de un puternic acces de delir. I se pare că se află la patul unui bolnav. În chip mecanic apucă cu mâna dreaptă pulsul mâinii stângi și spune:

— „Am fost chemat prea târziu! S'a lăsat sânge acestui bolnav, în loc de a i se da un laxativ. Sârmanul e pierdut!..

Câte-va minute mai târziu Chiriac încetă din viață.

„Intr'o zi Frederick cel Mare întreabă pe medicul său.

— „Spune-mi drept doctore, câți oameni ai omorât, de când îți exerciți profesia?”

— „Sire” — răspunde medicul — „vre-o 300.000 mai puțin ca Majestatea Voastră”.

Se povestește că pe vremea când Napoleon I voia să se căsătorească cu fiica împăratului Austriei, a ezitat multă vreme în lupta dintre regretul de a fi silit să se despartă de Iosefina și nevoia de a întemeia o dinastie.

Napoleon apelă la cunoștințele savantului și spiritualului doctor Corvisart pentru a ști până la ce vârstă poți spera să obții succesul dorit în căsătorie.

— „Accasta — îi răspunde Corvisart — depinde de organismul și temperamentul fiecăruia precum și de modul cum și-a petrecut tinerețea”.

— „Înțeleg — răspunde împăratul.

„Care este însă după părerea d-tale vârsta, la care se mai poate admite paternitatea? Când un om de 60 ani, de exemplu, se căsătorește cu o femeie tânără, mai poate avea copii cu dânsa.

— Câte odată!

— Și la 70 de ani?

— Tot deauna, Sire.

Doctorul B., un medic iscusit dar foarte distrat e chemat la patul unui bolnav.

Doctorul încearcă pulsul bolnavului și se uită la fața lui roșie de febră.

Abia ținându-și respirația și extrem de îngrijată soția așteaptă verdictul medicului care în cele din urmă îi spune foarte serios:

— Da d-nă, soțul d-tale e bolnav, grav bolnav!

— Doamne, doamne — se vaită femeia acum două ore era bine. Și ce boală are, doctore?

— Dacă îți ș-o știi, îți spun: Are febra scarlatinei, în ultimul grad.

Uită-te la mâiniile lui! Nu-ți fac impresia că s'a revărsat sângele în ele?

— Dumnezeu! Dar d-ta nu știi doctore că soțul meu e pictor?

— Așai! — răspunde medicul. Atunci o bine! Dar te asigur d-nă, pe cuvântul meu de onoare, că dacă nu era pictor, murea cu siguranță până în 24 de ore.

Monoplanul cu 2 locuri „Albatros”, dăruit armatei noastre de o fabrică germană. Cu acest aparat căpitanul aviator Krey, execută splendide sboruri deasupra Capitalei. În sbor acest monoplan seamănă perfect cu un vultur urias.

Ilustrativ de mai sus reprezintă aeroplanul într'un frumos zbor, deasupra Buenavestului, și pe căpitanul Krey având ca pasager pe d. locot-aviator Negrescu, în momentul lansării.

O reprezentație la Vidin

de I. DRAGOSLAV

Iată ce-mi povesti amicul C., cupletist și bun cântăreț român:

„Eram la Calafat, într'o vară, unde dădusem vreo câteva reprezentații. Zidurile Vidinului se vedeau peste Dunăre împreună cu turnurile bisericilor și acoperișul caselor ca niște arătări ciudate.

Intr'o zi senină și cu vânt ce bătea răcoros din spate, primarul orașului, d. Niță Drăgulescu, un om de bună ispravă și cu care mă împrietinisem și mi dăduse tot sprijinul ce i-l îngăduise puterea lui de primar, mă pofti să fac cu el o preambulă pe marginea Dunării, ceea ce am și făcut. Pe apă treceau vedete, vapoare de comerț, de călători pe când Vidinul, în lumina soarelui, părea o jucărie înconjurată de zidurile groase și armate cu tunuri. De aici, la 1877 a venit ghiuleaua gata să ne străvească pe icsusitul nostru Domnitor, și comandant al armatei aliate. Și cum priveam cu minunație la zidurile cetății gândindu-ne la trecut, ce-mi veni, că ar fi bine să le arăt și bulgarilor ceva din „repertoriul meu național”. Mai mult eram ciudod de a ști ce întipărire ar face vecinilor noștri muzica românească. Și îi spusese gândul primarului, care se uită la mine lung și grăi:

„Da, știu, că e o idee. Cum primarul de acolo, mi-e prieten, a-i putea face ceva. Să-ți dau o scrisoare.

Și, chiar, în seara zilei acelei, îmi făcu un răvaș călduros iar a doua zi, pe o vreme tot așa de liniștită ca în ajun, cu un vaporas de cursă, am plecat spre Vidin, unde ajungând, după câte-va deslășiri date de un cafegiu turc, mă îndreptai spre primărie pe niște uliți rău pietruite și printre niște case de lemn, turcești. Ajuns la vornicia orașului, care seamănă cu o secție polițienească din marginea Bucureștiului, intrai aici. La un birou vechi, cu postava crescat în mijloc de bucățele, ca o victimă macabrească, și cu marginele ciorpărite cu tot felul de ieseșlături de afe jandarmilor care făcuseră de straigă, sta domnul primar: un om gras, spătos, părul dat peste frunte, mustața ca la momitoișii cei bătrâni, și îmbrăcat cu o haină de dril sub care se vedea o jiletă albă cu flori roșii care mai nu plesnea pe pântecul lui burtos, și pe care de la o ureche al jiletăi, în jos până în unul din buzunare, spânzura, ca o sirmă de funicular, peste o prăpastie, un lanț de nichel. D-nu primar nu mă băgase în seamă când am intrat,

căci era cu capul băgat în o grămadă de hârtii ce le avea înainte, și numai după ce am tușit își ridică ochii la mine. Atunci, m'am întrebat: „Asta e primarul? Căci parcă aveam în fața un chip de haiduc, că mă privea crunt. Eu, mă apropii de el cu zmereniș, ploconindu-mă, și îi întind scrisoarea. Pe ce o citea, pe ce să înșenina mai mult, apoi îmi grăi în bulgărește:

„Bună ziua, să dea Domnul, bre?”

Și mă întreabă: tot în limba lui:

„Ce vrei de aicea, mă?”

La care îi răspund:

— Easam edin Vlașco tenoresculi caraghios moji de dai iedin Pristovlenia tuca po Vlașco. Cea ce ar fi: „Eu sunt tenor român și aș dori să dau o reprezentație românească aicea.

În vreme ce eu vorbeam, în jurul biroului se strânseseră: ajut. de primar, casierul, scriitorii, până și unu de cei ce bat cu toba pe la percepții, și toți citeau biletul primarului din Calafat, și bombăneau stricat în românește, uitându-se spionător la mine, ceea ce mă făcu să mă simt cam neta locul meu, când primarul mă scoase din încurcătură, pofindu-mă mai aproape și întrebându-mă de d-nu Drăgulescu: „Ce face? E bine sănătos? Ce face ne-yastă-sa?” spundintre altele pe românește: „De nă al, mă cunose de nă Călăfat. Am fost la el foarte bine primit și gazduit. Da, da, hei, cu-mediă, tare aș vrea să le mai văd... Și ziceți voi vreți bre, să faceți pristovlenia românească? — Sa facem mă, să facem!”

— Tocmai, îi răspund, vă roagă prietenul d-voastră să-mi dați concursul.

— Asta nu se poate bre, îmi grăi el.

— Apoi, îi zic eu, ziceți că sunteți bun prieten amândoi.

La asta el se gândi puțin, mușcându-și cu dinții vârful tufelilor cea gură, pe care cu o mână le înșetezea și le îndesa înre rozătorii ca și cum ar fi chinuit coada unei pisici, după care grăi:

— Dute, nă teatru „Vida”. Spune-i d-lui Popof, care este mai mare actor. Spune-i sa vă dea teatru. Haidi, bre, dute!”

La asta, mi-am luat ziua bună și am și plecat întrebând unde e teatru „Vida”. Am dat într'o uliță de o casă mare, ce mai mult seamăna cu un atelier oarecare. Înalțea ei era o căsută cu prispă, și pe care ședea

un bulgar cu părul cărunt și cu feța roșu, ce imbuca cu poftă din un castravete și un ardei, și sorbea niște țigări din o strachină, și-l întreabai pe bulgărește:

„D-voastră, sunteți d-nu Popof?”

— Da, mă, eu, răspunde el, după o tăcere de câteva minute și cu gura plină: ama ce vrei voi tuca?

— Aș dori, îi spun eu, să iaș teatru pentru o pristovlenia română.

— Aha, făcu el: romenschii pristovlenie. Cum se chiamă caraghios?

— Eu sunt unul, îi răspund.

— Unde-ți pașaportul?

Eu la asta am sfeclit-o, însă repe de mă luminași, și scot o chitanță de plata taxei teatrului din Călărași pe care o vede, o cercetează și mă dă înapoi zicându-mi:

— Bine, bine, poftim pașaportul Sala costă o sută levă.

— Bun, îi răspund, dar aș voi să văd sala.

Mi-am stricat toată închipuirea când am intrat: hambar ca toate hambarele: nici scaune, nici zugrăveală, de cât o scenă ca vai de lume.

Iar el, ca și cum noi am trăi în Hicentolia, mă întrebă:

— Ana bre, îți place mă? Mă voi aveți așa sală.

La care eu îi răspund în doi perși: — Da, da, foarte frumoasă, dar scaune?

— Să aduci, de nă Calafat bre! im spune el.

— Nu se poate d-le!..

— Bine, îmi răspunde: am să te recomand nă Sarmatof; ai să platești cincizeci leva. Haide, o iaș că n'am timp.

— O iaș, îi spun, neavând i-cetiro.

Și îmi spuse să-i dau o arvună de jumătate sută, și să-mi dea o chitanță.

— Căci chitanță Mă, îmi răspunde el răstăi, aice sunt omenile cinstite.

— Bine, îi zic, dar să mă duci la o tipografie.

Am plătit și am plecat amândoi. Pe drum mă întâlnesc cu un altu înalt și subțire îmbrăcat cu straș neantestii, și cu pălărie de pac, cu care Popof vorbește un știu ce, și mi-l înfățișează: „Alexandref, casierul și agentul teatrului. Mă recomand și eu la rândul-mi: „Corăscu”. Și după ce-i spune Popof pricina, pe lângă altele, să obligă să-mi fie șom de afacere, ceea ce am și primit cu bucurie și am pornit spre tipografie.

Mă învoiesc cu tipograful, care-mi dă o hârtie din o căpătână de zahăr de mi-am compus afișul în românește, după care am tăbărit toți lucrătorii să-l traducă în bulgărește, și a-bea după un ceas, cu ajutorul lui Dumnezeu, au izbitul să-l înjghebe în limba lor. Toate erau puse la lucru, afară de „Aida”, „Tosca” și „Trovatoare” pe care după ce mi-af cerut să-i lămuresc ce măncăsur sunt, le-au trecut în program: „Săușonete moderne, traduse din bulgărește”.

A doua zi, erau și afișate. Un tut cru mă muncea cum să vănd biletele și am întrebat pe Alexandref, cum s'ar putea face așa ceva. El îmi răspunde într'o românească mai limpede.

— Foarte lezne: mâine e Sfinții Constantin și Elena. Puneți masa în parc, unde voi veni toți țigarii și tota lumea, — știți, mari.

A doua zi, chiar, era ziua Sfinților împărați. Acciași zi de primăvară. Parcul verde, răsună de cântări. De dimineață lumea s'a îngrămădit pe la biseriei. După prânz așa pe la două, mi-am luat biletele și afișele, și m'am dus în grădina publică. In-cet, încet, au început să sosescă, dragă doamne, lume bună; dar nici unul nu se abătea pe la mine. Pe la patru, au umplut me-ele din grădina, dar nu puteam deosebi care e boer și muncior: femeile erau de o simplitate izbitoră: pe cap un toculet, în spate pelerine cu mărgăle și nasturi mari, cingătoare cu cataramă și cu oglindă și încălțăminte as-

cuite, se plimbau grupuri, grupuri muncind floarea soarelui și făcând haz. Iar lărbății, așa zisi boerii, îmbrăcați cu tot soiul de haine cadru-late de lână, purtau cioc și la regele Ferdinand, jobene ceauși și negre, cravată roșie. La unii erau și cu încălțăminte ca moșnească. Unii cu bastoane alții cu umbrele, alții aveau câte o jucărie, câte o tivlitoare, ori o zurăitoare, ca la Moși, și vorbeau gălăgios. Pe câțiva i-am văzut hohotind, îmbrâncindu-se, iar unul a și sculptat în buzunarul altuia, care la rândul îi puse piedică, și cea căzu.

Ridicându-se îi dădu celui dintâi un pumn în jobon, de îi veni peste urechi; cea ce stărnî mare haz.

Nu mult în urma lor se iviră niște tineri, care începură a da cu plesnitori în femeile ce se plimbau, care o luară pe țipăt și haz.

De odată, vre-o trei se desprinseseră din grămadă și, venind la masa mea, iar unul mă întrebă:

„Co imă tuca bre? Adecă: Ce este aici mă!”

La care le răspunde:

— Ultri, vecor teatru „Vida; imă eduo prestovleaciu pe Vlașco. Coia ce însemnează: „Măine seară la teatru „Vida” este reprezentație românească”. După care unul mă întrebă:

„Căo și căjă nă canaghios? Saî „Cum îi chiamă pe artiști?”

Eu îi răspund tot pe bulgărește:

— Easam iedin tenor i artist romanschi (Eu sunt tenor și artist român).

La asta, dându-și coate unu altuia se întrebă:

— Co znais tenor bre? — (Tu știi ce e acela tenor bre?)

— Nel, ne znam. Ama ti znais? Îi întrebă cel de al treilea care tăcuse și cea ce însemna: „Eu nu știu, dar tu știi?”

La asta cel ce mă întrebasese întâi, începu să-i îmbrâncească pe ceilalți și să le spună:

— Aco, nis znais. Bargo bre, bargo!

— Dacă nu știți, haide, plecați!

Iar ceilalți doi, grăiră:

— Ne treaba romenschi pristovlenie. (Nu treaba reprezentație românească). Apoi, făcându-se că se împedica de masă, o doborâră la pământ risipindu-și biletele, ba și afișele, și au plecat făcând haz, lăsându-mă zăpăcit, amărât și fluierând a paguhă. Mi-am strâns repede marfa și descurajat, m'am uitat la toată aceea mulțime, și m'am gândit: „Mă miram, eu, să fac vre-o treabă: ahea trăesc la țara mea, care, dragă Doamne, trece de nație civilizată, dar mi-te la un neam de oameni, străini, care nu știu preții nici pe ai lor. Și am plecat la hotel unde achitai contul, am alergat la port, unde tocmai pontonasă un vapor.

Din întâmplare uitai cheia de la camera în buzunar.

Când să mă sui pe punte, de unde se vedea parcul aproape de port, numai ce aud un strigăt ca de foc al bajonacului de la hotel:

— Daî ti cheia bre! Daî ti cheia! Și începu a face cu mâna la o grămadă de oameni din port strigându-le:

— Ela, ela, tuca bre, ela, ela?

(Veniiți, veniiți încecați!) Și urmă:

— „Toi Vlașco caraghios. Ne moji de davi tuca pristovleani.

(Românii ista, artist, numai vrea să dea reprezentația).

Într-o clipă la strigătul lui, lumea începu a năvăli din parc între care și Alexandriei, care strigă:

— „Sto pravî ustre rumenschi teatră? (Ce faci cu reprezentația românească?) Și dară să vie pe punte; însă spre fericirea mea, vaporul se desprinseseră de la ponton pufând, și leopăndu din roate și se îndepărtă, în vreme ce căpitanul îi trase un răs de greși și comanda și numai când am dat la largul apelor, său strâns toți din slujba vaporului pe lângă mine și mă întrebă cum a fost, și pe ce povesteam pe ce făceam haz

DOR DE SOARE

*Măntrești căntul te privește cu ochi de gheață.
«De ce?...»—Te știi frumoasă și te miri?!
Azi doarmă'n mine tot ce-a fost viață
Și iarna mi-e s'apănă pe simțiri.*

*Știind că noi purtăm în inimă numai
Pe-acei din cari—iubind—creăm un zeu,
Ceri locul Ei,—așa pustie acum
Că am fugit din inima-mi chiar eu.*

*Din raiul scump n'a mai rămas o floare;
E frig în urma soarelui apus,
Iar dorurile — păsări călătaca e —
În țara caldă-a viselor s'au dus.*

*De mult aștept pe munți—și'n ori-ce clipă
E-un veac de chin,—și'n sufletu-mi: un nor,—
Furtuna, șerpi de foc și vulturi țipă;
Mă tem să stau, mă tem să mă cobor!*

*Aștept un soare—noua primăvară,—
Ca din uitarea vechilor dureri
Să crească flori,—să cânte păsări iară
În cuibul trist al dragostei de ieri.*

*E-un cer în ochii tăi, dar ochi-mi cată
Să vadă'n el un soare arzător;
Ași vrea și eu, în inima-mi uitată,
Cu tine-alături iar să mă cobor!*

Emil Maur

Omagiu trâmbișășului Roland

Cel din urmă rămas în viață dintre luptătorii bătăliei dela Sidi-Brahim

Cu ocaziunea serbării aniversării republicii franceze, la 14 Iulie st. n., trâmbișășul Roland, țaran din satul Lacalm, în Aveyron, în vârstă de 92 ani, fost înrolat în regimentul de vânători pedestri cu care a luat parte la lupta dela Sidi Brahim (Algeria), a fost înaintat la gradul de ofițer al Legiunii de onoare.

Ca să i se comunice aceasta promovatului și să i se ducă noul semn distinctiv acordat, generalul Castel-

naud, aveyronez ca și Roland, s'a transportat în localitate, însoțit de drapelul regimentului purtat de o gardă.

Acolo, cu o ceremonie duiosă, a prins pe pieptul veteranului panglica și crucea legiunii, îmbrățișându-l. A făcut gesturile acestea vorbind bătrânului în jergul popular și tutuindu-l cu familiaritate, așa cum se tutuesc frații de arme.

mai mare. Și, așa am ajuns la Calafat.

Iar, de atunci, măi dragă prietene, măi ba, să mai calc prin Vidin.

„Și iată, urmă amicală meu C., d-ța, știți să scrii, pune-le pe hârtie, și când s'or țipări să mi dai și mie revista, ori gazeta unde îi da-o”.

Iar eu, care nu pierd nimic din ceea ce mi se pare mișto, iată că am crâșo să citească și cei ce nu cuscose neamurile ce ne înconjoară!..

CONVOIEIRI ASTRONOMICE

ASTRONOMI IMPROVIZATI

De obicei, borta cerească cu minunățiile ei interesează prea puțin; astrele sunt prea departe și chiar Luna, care e cel mai apropiat corp ceresc, tot se află dincolo de-o prăpastie cerească ce măsoară 380.000 km. Astfel, Luna nu poate fi anexată, nu va fi nică odată o Macedonie; nimeni nu va avea prilejul să-și verbe sângele pentru dragul ei.

Cu toate acestea, tot se găsesc persoane cari se interesează de astronomie, fără să o studieze. E interesant modul cum vin ele în contact cu astronomia.

Într-o bună zi, află că Saturnu are un inel. Un inel! Curios lucru. Din ce-o fi format inelul! Nu cumva o fi din gheață? Și iată pe negustorul nostru că începe activitatea lui astronomică.

Citește câteva cărți, la întâmplare, se înarucează cu câteva expresiuni ce-i sună lui frumos la ureche și apoi el însuși scrie o carte. Am văzut un asemenea studiu (?) ce purta data publicării de acum 40—50 ani, în limba franceză. Era tocmai povestirea cu inelul de gheață al lui Saturn. Am o mică bibliotecă în această privință și e foarte interesantă.

Un masseur de la un spital din Paris a publicat un volum, mai acum câțiva ani, în care discută cu Newton legea gravitației făcându-i o strașnică morală; un anume Tischner a publicat zece de broșuri prin care a dus o vie campanie în contra mișcărilor pământului; un grec din Atena susține și el aceeași teorie; un italian, Olivero, pretinde că ne învățăm în jurul stelei polare.

Vă puteți închipui ce prost serviciu fac toți oamenii aceștia astronomiei. Știința cerului îi atrage, îi înspăimântă prin măreția ei, îi zăpăcește. Răul e că din această zăpăceală es noui teorii astronomice.

S'a trimis Academiei noastre un manuscris dintr'un anume oraș, cu privire la o nouă teorie astronomică, știu acest lucru de la cel care a trimis manuscrisul și care mi-a trimis și mie o copie. Imi închipui separarea academicianului, care va fi citit numai câteva rânduri din acel manuscris. Să vă povestesc cum trebuie să fi ajuns astronomul în chestiune la teoria lui.

A auzit de undeva, că există o stea numită Mira Ceti, care când ne apare ca o stea de mărimea 2-a sau a 3-a, când nu se mai vede cu ochii liberi. Astronomii crede autoiul, nu știu să explice această variabilitate; hai să o explice dânsul. Și la ce rezultat credeți că a ajuns? La un rezultat foarte simplu. Când Mira Ceti e strălucitoare aceasta se datorește faptului că ne apropiem de ea; când ne depărtăm, ea își micșorea strălucirea.

Tocmai așa cum te apropii, sau te depărtezi cu vaporul de un far. Și de aci nenumărate alte concluzii, cari de cari mai curioase. Coale întregi a scris autorul pentru a-și apăra teoriile, dar dacă ar fi citit serios o singură cârtică cu rezumatul cunoștințelor astronomice asupra stelelor, nu ar mai fi avut curajul să emită asemenea ipoteze abracadabrate.

Nu știe, de pildă, că sunt miș de stele variabile, cu perioade de la câteva ore până la câțiva zece de ani; crede că Mira Ceti e pe la polul austral, pe câtă vreme ea se află numai la vre-o 3 grade spre sud de ecuator; crede că într-o jumătate de an, pământul, adică soarele, poate să se apropie așa de mult de o stea, în cât să-i vadă strălucirea sporind, etc.

De ce nu vrea să aște fătăi ce spune știința modernă? Poate că rezultatele la cari au ajuns miș de astronomi, după observatiuni de zece de veacuri, să se apropie mai mult de adevăr, de cât cele emise de d-șau într'un moment de inspirație.

Înțeleg pe poezii care nu vor să cetească nimic, sau cel puțin operele predecesorilor lor; ei au un argument puternic, nu vor să fie influențați de ideile altora. Poezia nu are pe semne legătură cu cultura, ea este un dar divin, o adevărată muză, care înșală pe poet de plete și-l transportă în sferele senine. Poezii culte ca Dante, ca Tennyson, ca Goethe, sau ca Leconte de Lisle nu vor trece la nemurire tocmai din cauză că au fost prea culte, așa se pare. Autorul unei noi teorii științifice însă nu-și poate permite luxul poetului modern.

Mai ales în astronomie e greu ca un profan să spună ceva nou. Teorii generale nu un neștiutor poate să tacă, căci ele nu se vor potrivi cu amănuntele observate și observațiunile ce se fac în astronomie au un grad foarte înalt de precizie. Autorii de ipoteze gratuite nu se descurajează încă. Și dacă ar ști că ar putea să fie folositori științei cerului! Da, ori cine poate fi folositor acestei măndre științe. Sunt nenumărate observații ce se fac cu ochii liberi și de amatori, dar în mod sistematic. E mai greu însă să te supui unei anumite discipline științifice și e mult mai ușor să sbori cu gândul în infinit. Numai răul cel mare e că sbori legat la ochi în întunericul profund al ignoranței.

Victor Anestin.

Pe același trotuar

Marea pălărie, — cât luna nopților de vară, parcă plutea de-odată cu capul mișos care o purta dealungul trotuarului, pe calea Victoriei. Cu mâinile lăsate în buzunare până în fundul lor, ca să se odihnească pe semne să nu se balăbănească pe lângă trup, Gheorghe Petrescu-Suspîn, culegea stelele de pe cer. Nu le număra, o nu! i-ar fi oboșit mintea și l-ar fi apucat un căs-căș cu catură până după urechi, în cât felinarele, palatul regal cu grădina cu tot, amțețe de prăpastia gurii lui de om plictisit peste măsură, s'ar fi prăvălit într'însa.

Fusese o căldură asupra Bucureștilor în ziua aceea, cumplită.

Asfaltul de pe străzi se mușcase aproape să curgă. Parcă se aprinsese vâzduhul. Frunzele pomilor vedeai cu ochii că se îndoaie, se scorojește, se usucă sub raza nemiloasă, fierbinte, ca o pară de foc. Nădușiți, fără putere, gâfâind și căutând să nu mai tragă pe gură vâpaia din aer, abia își țărău pașii, bietii drumetii. Orașul părea scofălcit și bolnav, muribund cu pleoapele închise, cu suflarea pierită, — obloanele erau trase, ușile închise. Bietul Suspîn oftase într-o maghernită de cafea, motăise cotropit de zăduf, abia mai având putere să viseze la munți, la răcoare, la susurul frunzelor și la murmurul apelor clare. Tot alene și în închipuire, pleca pe drumurile cenușii, șerpuite la nesfârșit, pe sub ramurile fagilor, prin dantele de umbră a frunzișurilor bogate.

În sfârșit venise așteptata seară. Coborâse prelung, pusese încet-încet unul peste altul voalurile ei negre se făcuse tot mai alidă, se depărtase tot mai mult, până la venirea nopții. Petrescu, cu toată căldura îndurată, simțea că-i e foame. N'avea încotro.

Între într-o lăptărie, îmbracă mai nimica, pe puținii bani ce-i avea, și o porni în neștire, către Cișmigiu.

În frumoasa grădină, nisipul aleeilor încă mai ardea pe alocurea. Era răcoare însă acum, față de topenia de cu ziuă. Toate băncile erau prinse. Golani, leșeri, vizători, mai ales bărbați, respirați cu nesățiu, se întrebați și înghițeau câte o discuție, de oameni care nu se cunoșteau și nu se vor cunoaște niciodată. U-

Întrearea triumfală a armatei sârbești în Belgrad

Prințul Alexandra al Serbiei, în fruntea oștii.

SPUNE-MI DORUL!

*De ce ești palidă tu azi
Ca marmora îndurerărei?
Ce dor ascuns și chinat?
Ce demon nemărturisit
Te ndeamnă iarăși ea să cazi
În noaptea sbuciumărei?*

*Tu spune-mi mie tristul dor
Ce azi în pieptul tău se sbate, —
Să-ți-l vrăjesc, să-ți-l descânt,
Să nu mai fie pe pământ
Alt dor adânc și clar iscor
De clipe neuitate.*

Celei îndoliate

*Mă soarbe taina dorului pustiu
Când tu-mi răsari în negrul tău de sfântă
Și-uitând că'n mine-un cer de visuri cântă
Mă nchid în dolul tău ca într'un sicriu.*

*Și parcă nu sunt eu acel sglobiu
Și candid fluturaș ce flori încântă
Căci astăzi aripioara albă-i frântă
Și nu mai pot să sbor... E prea târziu!*

*— Imi pare că nșerez prea mult în viață
Și simt că'n sufletu-mi se face noapte
Iar raiul meu de visuri pier'e'n ceață.*

*O, de-ar fi vecinic anii mei cei tineri
Să-i legeni dulce cu-ale tale șoapte, —
Eu viața mi-ași jertfi-o sfintei Vineri!*

Leontin Ilescu

niț făceau, duși cu gândul la țară, la dragoste, la grija zilelor de mâine.

O adiere de vânt, cu cât înainta noaptea, înfiora desigur frunzele. Altă lume înlocuia pe bănci pe cei găsiți în grădina de Gheorghe Petrescu. Perechi de îndrăgostiți căutați locuri singuratică, se pierdeau pe aleele întunecoase. Răsete cristaline, oprite cu palma, susurau de după boschete. Câte un foșnet de rochie auzit de departe se oprea în fața unei bănci, cel care aștepta se ridica o clipă și amândoi, bărbat și femeie, se așeau pe bancă, cu piepturile apropiate, sau plecau împreună, făcând o singură umbră pe alee. Suspîn se trezise la viață. Ochii lui pătrundeau lacom în întunericul, urechea lui bănuia sunetul sărutărilor. Miresmele grădinei numai erau parfumuri de floare pentru el, ci mireasmă atâtațoare, dulce și dragă, de iubire. Fericirea altora îl îndurera ca o dovadă a netrebniciei și a nefericirii lui. Fusese iubitsău nu fusese nici odată? Ce rost mai avea viața, fără podoabe, fără aștep-

tări, fără vise împlinite și ce alta decât dragostea putea să-i umple traiul gol și negru?

Într'un târziu, ostenit și desnădăjduit, Suspîn se îndură să plece. Avea să se plimbe pe calea Victoriei o leacă până la ceasul la care obișnuia să se culce. În noaptea asta nu-i mai venea să se ducă acasă.

Pălăria lui mare parcă plutea pe calea Victoriei, iar ochii îndreptați către cer culegeau rarele stele, când o trăsură își opri mersul iute lângă el. Suspîn se opri pe trotuar, trăsură parcă voia să intre cu oșteia în el. Un răs divin răsuna de pe perlele trăsurii și o femeie pe care strălucneau pietre nestimate, sări din birje cu brațele întinse.

— Gică! Ce mai faci tu Gică? Hai urcă-te repede! În noaptea asta ai să dormi la mine!

Bietul Suspîn, deschidea ochii mari, uimiți și îi închidea pe jumătate, ca îmbătat. Pe Marta asta așa de luxoasă azi, așa de frumoasă, o cunoscuse el cu trei ani în urmă, îi scrisese versuri, îngenunchiase în

fața ei rugând-o, cersindu-i o biată sărutare. Dar fata răsese ca o nebună, cu gândul la un ofițer de cavalerie.

Ca într'un vis feerie a trecut noaptea și au venit zorile la ferestre. Toată dezolarea lui Suspîn, dintr-o viață întreagă, se schimbaseră în patimă. Femeia se lăsa îmbrățișărilor, ca și cum de multă vreme aștepta noaptea asta de contopire și de oboseală.

În patul desfătării amănții s'au deșteptat pe la patru după amiază. Fierbântele văzduhului de-afară răsbătea și prin umbrătoarele storiuri groase.

— Așteaptă-mă să mă îmbrac Gică. Suspîn a stat cu ochii holbați, toată vremea până s'a gătit frumoasa lui. N'a luat seama nici la aerul greu din odaia neacrisită toată noaptea, nici la zăpușala acelei zile.

Când s'au coborât amândoi în stradă, o trăsură îi aștepta la scară.

— Unde să te las? întrebă Marta. Să-l las? El ar fi voit să-și petreacă toată viața așa, chiar dacă i s'ar fi tras moartea. Să-l las, când găsisse cea ce nu mai nădăjduia nici în visuri!

Trăsura alerga, dusă de doi cai înaripați.

— Oprește birjar! strigă Marta. Dă-te jos puține! De-acum, adio băte. N'aveți să ne mai vedem nici o dată! Te-am luat de pe trotuarul ăsta, pe trotuarul ăsta te las. Noaptea petrecută împreună, dacă vrei tu, ține-o minte toată viața. Am avut un chef așa, un capriciu de femeie! Să nu încerci să pătrunzi la mine, că am servitori! Mână birjar!

Și căii porniră săgeată către șosea.

V. Demetrius

BALURI AMERICANE

Vestite prin bogăția și originalitatea lor, balurile americane se continuă într-o serie aproape nelăcrăptă. Cei mai din urmă, cu descrierea cărora sunt încă pline coloanele ziarelor din Statele Unite, a tot cel dat la Red Island, stațiunea balneară maritimă cea mai frecventată de lumea elegantă americană.

Iată, pe scurt, cum a fost balul: Marele salon al edificiului ridicat pe prundul oceanului, fusese transformat în pădure iluminată de nenumărate lămpi electrice diferite colorate. Paiețe și odalisco dantați prințușe. Apoi fuara parte la cortegiul somptuos care făcu ocolul pădurii, început la miezul nopții.

S'au împărțit daruri prețioase, compuse din mici aeroplane, baloane dirijabile, evantaii frumoși pictate, tamburine de aur și pălării artistice pentru dame.

Printre invitați era și miliardarul Vanderbilt, însoțit de o escortă compusă de bărbați îmbrăcați ca torcadori și dame în costume de baleliste spaniole.

La sfârșit, în mijlocul invitaților strănși în cerc în luminașul pădurii, zace lachei aduseră, p'o tavă colorată, o lurtă năpraznică oferită de dna Taylor. Invitații îi solutară aparițiunea cu paharele de șampanie în mână.

Însă, când amfitrioana, înarmată cu un cuțit de dimensiuni extraordinare, făc turtă, deodată sări din mijlocul ei un tigruț viu. Invitații se deteră înapoi spăimântați.

Fiorcul animal însă, domesticit, se duse de se așeză ca un câine la piciorarele stăpânei sale. Aceasta, răsând cu poftă de spaimea tuturilor, rugă asistența să golească un pahar pentru frumosul ei tigr.

Rugăciunea amabilă nu putu însă să fie îndeplinită, pentru că tuturile asistenților le picaseră cupele din mână și zăceau risipite în jandări pe parchetul pădurii artificiale.

Cu astfel de baluri, bogate și mai ales surprinzătoare, petrec americanii mereu.

EX-LIBRIS

Știința istoriei după A. D. Xenopol, de Tiberiu R. Constant. Biblioteca sociologică sub direcțiunea d-lui Tib. R. Const. No. 2.

Cărțile interesante în limba română sunt puține, dar au un avantaj considerabil, acela că nu prea sunt citite. Suntem siguri că nu sunt mulți cei cari au răsfoit cel puțin *Principiile fundamentale ale istoriei* de d. A. D. Xenopol. Un tânăr sociolog, d. Tib. Constant, și-a luat sarcina să popularizeze această scriere, să pună la îndemâna tuturor chestiunile pe cari le tratează ilustrul nostru istoric. În acest scop a tipărit broșura de mai sus, care în 80 de pagini cuprinde rezumatul clar al scrierei d-lui Xenopol, D. Constant nu e un necunoscut; câteva broșuri sociologice și nenumărate articole prin ziare și reviste, l-au consacrat de restul muritorilor. Că unele orîi ideile sale ies cu totul din comun, nu poate să supere pe nimeni, de oarece orice ignoranța nu e atât de periculoasă ca mediocritatea.

Din rezumatul d-lui Tiberiu Constant, cititorii vor putea să afle, cum după d. Xenopol, studiul fenomenelor din natură necesită două discipline mintale cu totul deosebite, reflectând fiecare două moduri deosebite de manifestări ale fenomenelor. Una corespunde fenomenelor cari se repetă, alta fenomenelor cari se succed. E interesant că după d. Xenopol, spațiul și timpul există independent de simțurile noastre, ceea ce-l pune în contradicție cu teoria lui Kant, adoptată de mulți filozofi moderni. Știința nu e o creațiune a spiritului nostru, ea are, răsădită, în limbă, etc., ei o reproducere intelectuală a universului și cu această definiție ne împăcăm cu totul, cu toate obiecțiunile ce i s'ar putea aduce.

Dar nu se poate face rezumatul unui rezumat și recomandăm tuturor scrierea d-lui d-lui Constant. O singură obiecțiune.

La pagina 60. găsim: „Ce ar fi de pildă... mecanica fără un Kepler? Nu știu dacă această greșală e a autorului, sau a comentatorului; probabil a voit să spună Galileu, nu Kepler, căci acesta nu s'a ocupat cu mecanica, deci nu putea să-i pună adevărata temei și nici chiar de mecanica cerească nu ar putea să fie vorba, căci Newton și Laplace au întemeiat-o; Kepler a descoperit legile mișcărilor planetare, ajutor de geometrie în special, ceea ce e destul de curios. Mai sunt apoi câteva greșeli de tipar, oribilele greșeli de tipar de cari ne temem toți ca de microbii holerei, așa de pildă *D'Alembert*, în loc de *D'Alembert*.

D. Constant anunță o nouă serie de scrieri interesante și nu putem de cât să-l felicităm pentru lupta ce o duce în numele culturii și al progresului.

București — Sakkarah — V. Mestugean.

Ziaristii sunt oamăni cei mai persecutați de soartă; ei pot să vorbească despre orîi ce scriitor, fie acel scriitor o mediocritate patentată; despre ei înșiși nu au voie să vorbească, căci ceea ce este critică literară pentru năștăile unui pletos oare care, pentru ziarist este reclamă. Cu riscul de a pune pe conducătorul revistei acesteia într-o situație delicată, îmi voi spune părerea asupra scrierei sale „*București — Sakkarah*, note de călătorie”.

Toată lumea călătorește și mare e numărul celor cari în urmă își scriu impresiile. Atât numai că cei mai mulți găsesc de cuviință să facă știință cu Baedeker într-o mână și cu un manual de geografie, dacă nu și de istorie într-alta. Pentru mine unul, e clasic volumul unuia dintre scriitorii noștri, cari voind să facă geografia pitorească a României, s'a trezit că a publicat fără știrea lui, un manual de istorie. D. Mestugean, autorul notelor de călătorie de mai

sus, n'a scris impresiunile ce i-au lăsat localitățile pe unde a trecut; nu și-a impus descrieri istorice, economice, nici considerațiuni sociologice și filozofice. Astfel, a reușit să ne dea o scriere cu totul instructivă și amuzantă. Anecdote nenumărate, curioase și expresii prinse din șor, iar cele 70 de gravuri completează textul. Coperta e admirabilă și cartea frumoasă tipărită. O putem recomanda tuturor cititorilor, căci e altceva să citești un foileton, și altceva o carte, care formează un tot.

Albert.

Viața artistică și literară

Stagiunea Teatrului Național se va deschide anul acesta la 1 Septembrie cu „*Fântăna Blanduziei*” și „*Ce știe satul*”.

„*Pătajenul*” d-lui A. de Herz va fi rebuat și în această stagiune.

În vederea înființării unei Opere române se fac mari pregătiri. E vorba și de strângerea unui fond pentru construirea unui palat al operei, monumentală clădire care să întruiească toate condițiunile unui bun interior de operă.

Marele nostru scriitor, d. I. Al. Brătescu-Voinești, care s'a înapoiat de curând de pe câmpul de operațiuni, pregătește un volum de impresii care va face, de sigur, o excelentă senzație în lumea literară de la noi.

Confratele nostru d. I. Irimescu-Cândești dela ziarul „*Vitiorul*” publică, în acest ziar, o admirabilă dare de seamă asupra volumului de călătorie apărut „*București-Sakkarah*” al d-lui V. Mestugean.

În editura Magazinului Conservatorului din Capitală a apărut a doua ediție a imnului „*Se întorc vitejii*” al maestrului Al. Castaldi, după versurile colaboratorului nostru d. Leontin Iliescu și ale d-lui G. Georgescu-Theologu.

Se împlinesc 100 de ani dela moartea lui Auguste de Châtillon care a fost precursorul boșilor parizieni despre care vorbește Henry Murger în celebrul său roman.

Auguste de Châtillon a fost sculptor și pictor în același timp. În 1836 el a expus un portret al lui Victor Hugo și al fiului său. A pictat de asemenea și portretele lui Théophile Gautier și Alexandre Dumas.

Un enorm de mare tablou istoric i-a fost furat și l'a regăsit mai târziu, sub o altă semnătură, în palatul „*Maison Blanche*”.

Camille Saint-Saëns publică în *Les Annales* o interesantă povestire de amintiri asupra lui Gounod și Mistral, autorii celebrei opere *Mireille* care își serbează astăzi semicentenarul la Marea Operă din Paris.

Marea revistă, mai publică și o serie de scrieri, corespondența urmată între marele compozitor Gounod și maestrul feilbru Mistral, în jurul operei *Mireille* care a împlinit astăzi 50 de ani de viață teatrală.

De altfel, întreg numărul ultim al marilor reviste e consacrat acestui semicentenar artistic al poeziei provenșale franceze.

La Universitatea Analelor din Paris, scriitorul André Beouvier a ținut, zilele trecute, o prea frumoasă conferință asupra poeziilor Contesef de Noailles, prințesa Brâncoveanu, care e una din scriitoarele de elită ale Parisului.

Sacul cu glume

Părlitescu se întâlnește cu Sărăciță c'un pachet la subțioară.

— Da unde te duci cu pachetul ăsta?

— Unde... Ei iacă, la Muntele de pietafă.

— Ce spui? Dar de ce nu trecuși și pe la mine mai întâi?

— Cum, mai fi împrumutat tu?

— Ba nu, dragă, dar ți-aș fi dat și eu ceva ca să-mi pui amanet.

Într-o cafenea, un om ținca discursuri apoteozând războiul care reînnoiește națiunile, deșteaptă energiile și creiază eroismul.

Un ascultător, încântat de frumusețea discursului aplaudat de asistență, întreabă în taină pe un chelner:

— Cine e oratorul acesta admirabil?

— Oratorul acesta, îi răspunde chelnerul, e un negustor care are prăvălie aci lângă noi.

— Negustor? Ce spui?... Și ce vinde?

— Vinde cărți și picioare de lemn.

Un ofițer triueta pe ordonanta sa la unul din marile oteluri clădite de curând în București ca să vadă dacă e vre-o odaie liberă și s'o angajeze.

— O, domnule căpitane, îi zice ordonanta după ce s'a întors, să te ferească Dumnezeu să te muți acolo. E atâta igrasie în otel, în cât proprietarul a fost silit să pue o tablă mare pe care scrie:

„Apă la toate etajele”.

Un vizitator fu dus, la o expozițiune regională, să viziteze un basin în care se reproduceau păstrăvi.

— Ce mare a fost Dumnezeu, exclamă el gânditor, când a făcut peștii muți.

— Cum, pentru ce?

— Mi s'a spus că peștii își depun

mai de multe ori pe an icrele, care sunt o cantitate de câteva milioane de ouă. Ce s'ar fi fost dacă păstrăvi ar fi cutecăpătit ca găinile de câteori fac un ou?

Contesa de brissac era o fată din popor intrată în rândurile nobilității. Stângăcia ei făcea petrecerea finalei societăți adunată în saloanele-i somptuoase.

Era stângace, dar nu proastă, ceea ce probă într-o zi când servea ceaiul oaspeților ei. Turnând în pahar lichidul aromat, câte-va picături i se vărsă din pahar pe rochia de mătase.

Ducele de Praslin — un răutăcios care mersese cu răutatea până a-și ucede soția hănuită de infidelitate — îi zise cu sarcasm:

— Bagă de seamă, duceso, că zahărul pătează...

— Știu, îi răspunse aceasta.

E însă altceva care pătează și mai rău.

— Ce? întrebă imprudentul surprins.

— Sângele, îi replică ea îndată.

București - Sakkarah

este titlul unui volum de impresiuni de călătorie apărut de curând și datorit d-lui Mestugean. Volumul acesta cu vre-o 70 de ilustrații, elegant tipărit, cu coperta colorată. Scriere instructivă și amuzantă, e merită să aibă un deosebit succes și o recomandăm tuturor cititorilor noștri. PREȚUL 4 LEI. Se poate procura dela librăriile și dela depozitele principale, cum și dela administrația ziarului „Universul”.

VAPSEA DE PĂR RAPID
GARANTAT ABSOLUT NEVĂTĂMĂTOARE

Văpșete imediat părul cărunțit sau albit, în negru, brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural în cât nu se cunoaște de loc că părul e văpșit. Întrebunțarea mai simplă și mai ușoară ca la orîi-ce altă văpșea de păr.

Prețul lei 2,50. La nemulțumire se restituie imediat costul.

Genebebe Orientale
Parfumează admirabil gura

și distrug orîi-ce miros urât al gurei provenit din tutun, dinți stricați sau stomac deranjat.

Cutia 50 banî la drogherii și farmacii.

Observați marca *Semiluna cu stea*, singure veritabile.

CREMA FLORA POMADA
PUDRA FLORA Capilogen
SAPUN FLORA (Apă de păr)

TUSEA cea mai rebelă, bronșite acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

Pectosin Steanu

Sticla lei 3. — La drogherii și farmacii

Anemia (lipsa sângelui), clorosa, neurastenă, histeria, slăbiciunea generală, vindecă

Hemofer Steanu

recomandat de prof. dr. Bucelin, prof. dr. Leonte, prof. V. Negel, Iași, și alții, ca unul din cele mai puternice reconstituente ale corpului s.ăbit. Sticla lei 4.

PURGEN
PURGATIV IDEAL cu renume universal

De o eficacitate absolută sigură. Cutia cu 25 purgative lei 1,50. Observați ca fiecare pastilă să aibă inscripția: *Purgen Bayer*, singurul veritabil.

DURERI REUMATICE
Nevralgii, migrenă dureri de cap și de dinți vindecă sigur

PASTILELE
Nevralgine Jurist
Un flacon 2,50

La drogherii și farmacii

NOUA SERIE A **Ziarul UNIVERSUL**

abonaților săi la tragerea din luna Noembrie 1913:

Lei 6.000 Lei

BANI IN NUMERAR BANI IN NUMERAR

Un elegant DORMITOR de BRONZ

de mare valoare, al 10-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz „Industria Metalică MARCU” și una SOBĂ „GODIN” „Industria Metalică MARCU”,

JUMATATE GARNITURA MOBILA COMPUSĂ DIN: O CANAPEA, DOUĂ FOTOLIURI ȘI PATRU SCAUNE.

O Oglindă venețiană. - Una masă elegantă de mahon cu cristal

Una frumoasă Lampă pentru atârnat. - Una sobă calorifer sistem german

*Toate acestea cumpărate dela marele magazin de mobilat MARCO DATTELKREMER, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobile de lemn MARIN V. GANEA, șoseaua Mihael-Bravul No. 37 și strada Șerbănică No. 10. — Sucursala: Calea Victoriei No. 107.

3 Costume naționale

Un elegant și pitoresc costum țărănesc pentru dame model breaza de o culire albastră ca a cerului senin
Un splendid costum țărănesc ca acela al Rucăreșcelor roșu, dulce însă la vedere și bogat împodobit.
Un costum țărănesc după modelul celor purtate de Câmpulungence, veșminte, superb, așa cum numai în vis ai vedea, a b.

DOUĂ GHESE FINE drăguțe, de le-ar invidia or ce orășancă cu gust
O CAMAȘUTA lucrată cu o rară delicatete în galben și negru

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu plachete de metal și fin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântece.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într-o cutie fină căptușită cu catifea.

UNA VIOARA FINĂ cu arcuș și accesoriul de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică Jean Feder, București, calea Victoriei 54, Furnizorul Curței Regale.

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentată, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 basuri, burduful dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „La Harpa”, București, strada Colței No. 5.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ „SPORT” cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

UNA PUȘCA de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel, „Bayard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebuinta atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper” cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC

Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete B. D. Zismann, furnizorul Curței Regale, calea Victoriei 44, București.

UN POLICANDRU fin Venegran cu 5 brațe, pentru gaz aerian, cumpărat de la renumita Casă Teich & Comp. Succesorul Carol Weinlich, str. Cobălcescu (fost berzel) No. 9 București.

UN COSTUM DE HAINE (saco) după măsură și alegerea stofei, care se va confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grünberg, str. Academiei No. 25.

UNA FRUCTIERA în formă de scoică susținută de un in-geraș stând pe pedestal; totul de metal argintat.

UNA FRUCTIERA cu sp. ce de grâu de metal oxidat.

2 VASE DE CRISTAL culoarea închisă cu pictura de aur, în suport de metal argintat, cumpărate dela cunoscutul Ma-

gazin de bijuterii Th. Radivon, B-dul Elisabeta 8 bis, București.

UNA PENDULA MODERNA de perete, din lemn de nuc cu întorsul la 15-zile, sunând la oră și jumătăți.

UN CEASORNIC DE MASA pentru salon, frumos bronzat, garnisit cu pietre similă și așezat pe o sanie înhamată cu un cerb.

UN CEASORNIC DE BIUROU frumos bronzat, având calendar mecanic.

6 LINGURIȚE, AURITE și frumos emailate, cu vederi din București, aranjate în cutie tapisată.

Toate aceste cumpărate dela cunoscutul Magazin de Bijuterie și ceasornicărie. Ceasornicaria Colței str. Colței 31.

2 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No. 87 pentru bărbați.

3 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No. 88 pentru bărbați.

1 CEASORNIC DE AUR 14 carate cu 3 capace No. 92 pentru bărbați

5 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte 1 capac marca arpad, pentru bărbați.

6 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte 1 capac.

1 CEASORNIC DE AUR, având și broșă atârnat pe un lanțisor pentru dame.

3 CEASORNICE DE ARGINT cu brățări pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR cu 3 capace emailat cu stelute, pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR emailat Miosetis, pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR cu 1 capac, pentru dame.

1 SPLENDID OU EMAILAT, suvenir din Carlsbad, cu fotografie Sprudel, servă pentru pudrieră într-o elegantă caselă tapisată cu mătase.

2 GARNITURI „NECESER” pentru toaletă de dame, fiecare garnitură având un elegant sacheu.

6 CEASORNICE DE ARGINT oxidate, pentru bărbați.

3 Mașini de cusut de mână. - Un vagon de 10.000 kgr. lemne. - 25 Casete „Flora” conținând săpun, pudră și crema flora.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din cărțile ce apar în Editura Ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9.15; pe 3 luni lei 4.65.

Pentru concursarea la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe 6 luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri pentru tragerea următoare. — Administrația „Universului” nu trebuie înțelesă încasatori. Plata abonamentelor se face direct la casa administrației ziarului, prin mandat poștal sau în persoană.